

LUDZAS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA

2018. – 2024. GADAM

II DAĻA – STRATĒĢISKĀ DAĻA

Ludzas novada pašvaldība

2018

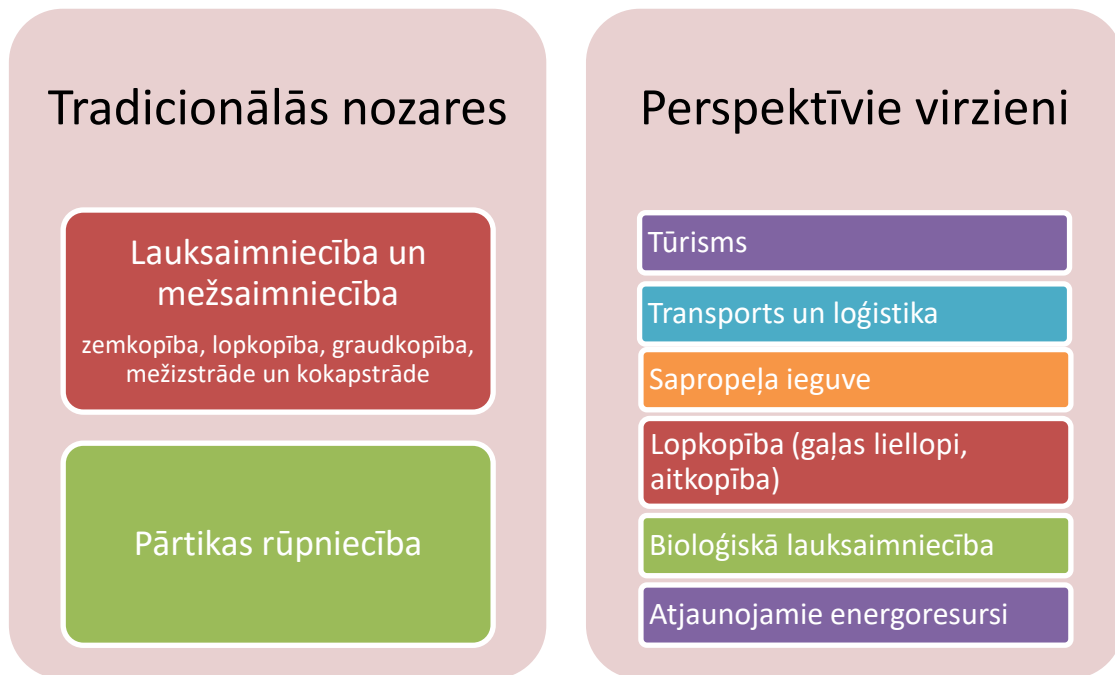
SATURA RADĪTĀJS

1. ILGTERMIŅA STRATĒĢISKIE UZSTĀDĪJUMI	3
1.1. Pašvaldības specializācija	3
1.2. Vīzija, stratēģiskie mērķi un ilgtermiņa prioritātes	6
2. VIDĒJĀ TERMIŅA STRATĒĢISKIE UZSTĀDĪJUMI	8
2.1. Vidējā termiņa prioritātes un sasniedzamie rezultāti	8
2.2. Rīcības virzieni un risināmie uzdevumi	
3. ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS SASKAŅOTĪBA UN PĒCTECĪBA	133

1. ILGTERMIŅA STRATĒĢISKIE UZSTĀDĪJUMI

1.1. Pašvaldības specializācija

Ludzas novada specializācija noteikta, balstoties uz pašreizējās situācijas un SVID analīzi, izvērtējot Latgales plānošanas reģiona ekonomikas profilu un ņemot vērā Ludzas novada vietējo uzņēmēju ieteikumus.

Attēls Nr.1.1 Ludzas novada specializācija

Novada vadošās nozares, pašreizējā situācija

Novada lauku teritorijā dominē Latgalei raksturīgās tautsaimniecības nozares – zemkopība, lopkopība, graudkopība, mežizstrāde un kokapstrāde. Novada administratīvajā centrā darbojas uzņēmumi, kas piedāvā mazumtirdzniecības, automobiļu un motociklu remonta, ēdināšanas, izmitināšanas un citus pakalpojumus, kā arī pārtikas produktu ražošanas uzņēmumi.

Lielākie mazumtirdzniecības uzņēmumi arī ir koncentrēti Ludzas pilsētā. Ludzas novada uzņēmumi ar lielāko apgrozījumu ir SIA „Ariols”, kas ir viens no Latvijas līderiem pelmeņu un gaļas pusfabrikātu ražošanā un pārdošanā, SIA „Ludzas maiznīca”, pašvaldības kapitālsabiedrība SIA „Ludzas apsaimniekotājs” un publiski privātā kapitālsabiedrība SIA „Ludzas medicīnas centrs”.

Teritorijas salīdzinošās priekšrocības

Tūrisms

Tūrisms ir uzskatāms par vienu no būtiskākajiem segmentiem novada attīstības nodrošināšanai. Ludzas senākās Latvijas pilsētas statuss un kultūrvēsturiskie objekti, dabas resursu daudzveidība, amatniecība un tradīciju mantojums paver plašas iespējas šīs nozares attīstībai novadā. Nosakot pašvaldības specializāciju, tūrisma nozare netiek skatīta tikai tiešā saistībā ar ienākumiem no tūristiem un novada viesiem, bet gan kompleksā skatījumā, kur nozares veiksmīgai attīstībai nepieciešams pilnveidot citas, tieši vai netieši savstarpēji saistītas nozares, vienlaicīgi nodrošinot kvalitatīvas infrastruktūras un pakalpojumu pieejamību, kā arī strādāt pie vienota novada tēla veidošanas.

Ludzas novada kā tīras un drošas dabas vietas tēls perspektīvā labi saderas ar aktīvās atpūtas un dabas tūrisma. Bioloģisko saimniekošanas metožu pielietošana lauksaimniecībā un zivsaimniecībā, kā arī dziedniecisko dūņu iegūšanas iespējas veicinās ekotūrisma un rekreatīvā tūrisma attīstību. Kultūras un vēstures mantojuma efektīva izmantošana novada tūrisma attīstībā ir iespējama, nodrošinot ērtu teritorijas un atsevišķu objektu sasniedzamību un kvalitatīvu pakalpojumu pieejamību.

Ilgspējīgas tūrisma nozares un uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešams izmantot pierobežas novada priekšrocības un sadarbībā ar Latgales pašvaldībām un plānošanas reģionu jāveido aktīvas sadarbības saites ar kaimiņvalstu reģioniem un lielākajiem ekonomiskajiem centriem.

Transports un loģistika

Esošā transporta infrastruktūra un robeža ar Krievijas Federāciju padara novadu pievilcīgu kravu pārvadātājiem un piedāvā iespējas uzņēmējdarbības attīstībai *transporta pakalpojumu* jomā. Ludzas novada potenciāls tranzīta kravu plūsmas apkalpošanā netiek pietiekoši izmantots. Ņemot vērā šī aspekta starptautisko nozīmi, nepieciešama sadarbība ar citiem Latgales novadiem – perspektīvā attīstītiem loģistikas centriem Daugavpils un Rēzeknes pilsētu tuvumā, kā arī tiešās robežas tuvumā pie robežas šķērsošanas punktiem Krāslavas, Zilupes un Kārsavas novados. Novietojums pie transporta koridoriem būs izdevīgs tādu uzņēmumu attīstībai, kas plāno produkcijas eksportu uz Krieviju un Baltkrieviju.

Sapropēja ieguve

Klimatiskie un ģeoloģiskie apstākļi Ludzas novadā ir īpaši labvēlīgi sapropēja veidošanās procesiem. Sapropēja ieguve Latvijā vēl nav attīstījusies, lai gan tā krājumi ezeros ir lieli. Sapropeli var pielietot lauksaimniecībā kā mēslojumu un kā lopbarības piedevu (bioloģiskajā lauksaimniecībā). To var izmantot kā dziednieciskās dūņas, ķīmiskajā rūpniecībā, būvmateriālu ražošanā, kā arī daudzās citās nozarēs. Sapropēja ieguve ir atbalstāma aktivitāte no ezeru atvaseļošanas viedokļa, mazinot to aizaugšanas procesus. Pēc sapropēja izņemšanas ezeros var ielaist vērtīgu zivju mazuļus un labāk izmantot tos rekreācijai.

Lopkopība (gaļas liellopi, aitkopība)

Novada teritorijas reljefs un augšņu kvalitāte nosaka labvēlīgu vidi *aitkopības* attīstībai. Tīra, ar industriālo ražošanu nepiesārņota vide un pieejamās ganību platības paver plašas attīstības perspektīvas *gaļas liellopu audzēšanai*. Šīs jomas sekmīgai attīstībai nepieciešama zemnieku saimniecību kooperācija un jaunu sadarbības formu meklēšana.

Ludzas novada teritorijā ir daudz ezeru un stabila, ekoloģiski tīra vide, kas sekmē akvakultūras attīstību. Akvakultūras galvenie darbības virzieni ir preču zivju audzēšana tirgum vai maksas makšķerēšanas organizēšana ezeros un zivju mazuļu audzēšana ielaišanai dabiskajās ūdenstilpēs zivju resursu atražošanai un papildināšanai. Akvakultūras produkcijas ražošanas apjomiem nav

kvotu vai cita veida ierobežojumu, līdz ar to, salīdzinot ar zvejniecību, uzņēmējdarbības uzsākšana šajā nozarē ir vienkāršāka. Nozares eksperti klimatiskos apstākļus akvakultūras attīstībai Latvijā vērtē kā sliktākus nekā kaimiņvalstīs, tāpēc ir jādomā par īpašas vērtības (kvalitatīvo īpašību) piešķiršanu produkcijai. Viena no iespējām – bioloģisko saimniecības metožu pielietošana.

Bioloģiskā lauksaimniecība

Bioloģiskās lauksaimniecības produkcijas realizācijas galvenais šķērslis ir mazie apjomi, jo lielākā daļa novada bioloģisko saimniecību ir vairāk kā naturālās saimniecības. Pārstrādātājiem nav iespējams atvērt bioloģisko produktu ražošanas līniju. Nelielu novada bioloģisko saimniecību nākotne ir kā neliels vietējā mēroga papildus piedāvājums – svaigi un ekoloģiski sprodukti. Papildus ienākumus lauku iedzīvotājiem perspektīvā nodrošinās biškopība, augļkopība, ārstniecības augu audzēšana, putnkopība, zirgkopība utt., kas savukārt viss kopā radīs lielisku vidi lauku tūrisma attīstībai.

Atjaunojamie energoresursi

Ludzas novadā ir plašas atjaunojamo energoresursu izmantošanas iespējas. Viens no nozīmīgākajiem un visvairāk izmantotajiem vietējiem atjaunojamās enerģijas avotiem ir koksne, jo novadā ir ne tikai liels neizmantoto mežizstrādes un meža kopšanas koksnis atlikumu apjoms, bet arī visi nepieciešamie apstākļi ātraudzīgo kārķu, alkšņu, apšu un citu tamlīdzīgu koku sugu audzēšanai. Pašreiz ātraudzīgo koku klonu plantāciju izveide un apsaimniekošana ekonomiski izdevīga ir uzņēmējiem, kuri nodarbojas ar mežizstrādi vai lauksaimniecību, jo šajās nozarēs pielietojamā tehnika ir analogiska plantāciju apsaimniekošanā izmantojamajai. Galaprodukta transportēšanas izmaksu samazināšanai nepieciešama sadarbība ar vietējiem patērētājiem. Meža piebraucamo ceļu ierīkošana un uzturēšana ir vislielākais pašvaldības atbalsts meža (plantāciju) īpašniekiem.

Tradicionālo un jauno nozaru attīstības perspektīvas

Ludzas novada ekonomiskās izaugsmes potenciāls vidējā termiņā balstās uz:

- esošo uzņēmumu attīstību;
- neizmantotiem cilvēku un dabas resursiem;
- relatīvi zemām darbaspēka izmaksām;
- labu ģeogrāfisko un loģistikas situāciju (ātru piekļuvi Krievijas un Baltkrievijas tirgiem).

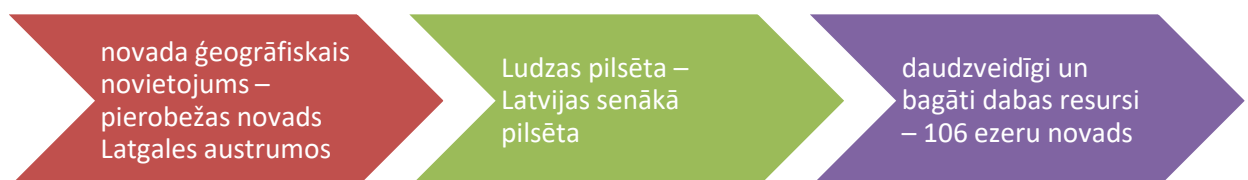
Ilgtermiņā novada ekonomiskajā attīstībā jāakcentē esošo uzņēmumu atbalsts un pakāpeniska modernizācija, kombinējot to ar jaunu, dinamisku uzņēmumu attīstību.

1.2. Vīzija, stratēģiskie mērķi un ilgtermiņa prioritātes

Attīstības *vīzija* ir novada ilgtermiņa nākotnes redzējums, kas vienlaikus parāda teritorijas unikālās vērtības.

Ludzas novada vīzijas formulējums balstīts uz īpašām un raksturīgām teritorijas iezīmēm:

Vīziju veido šādas pamatnostādnes:

Novadā dzīvo izglītoti, radoši, veselīgi, aktīvi un materiāli nodrošināti iedzīvotāji

Nodrošināta kvalitatīva dzīves vide, kur dzīvot, iegūt izglītību, strādāt un atpūsties. Droša vide veicina iedzīvotāju skaita pieaugumu novadā.

Novadā ir iespējas iegūt kvalitatīvu vispārējo, interešu izglītību un mūžizglītību. Iedzīvotāji aktīvi apmeklē kultūras pasākumus, iesaistās pašdarbības kolektīvos, nodarbojas ar sporta aktivitātēm, līdzdarbojas novada attīstības veicināšanā.

Tiek veidotas nevalstiskās organizācijas un, sadarbojoties ar pašvaldības iestādēm, uzlabota dzīves vide novadā.

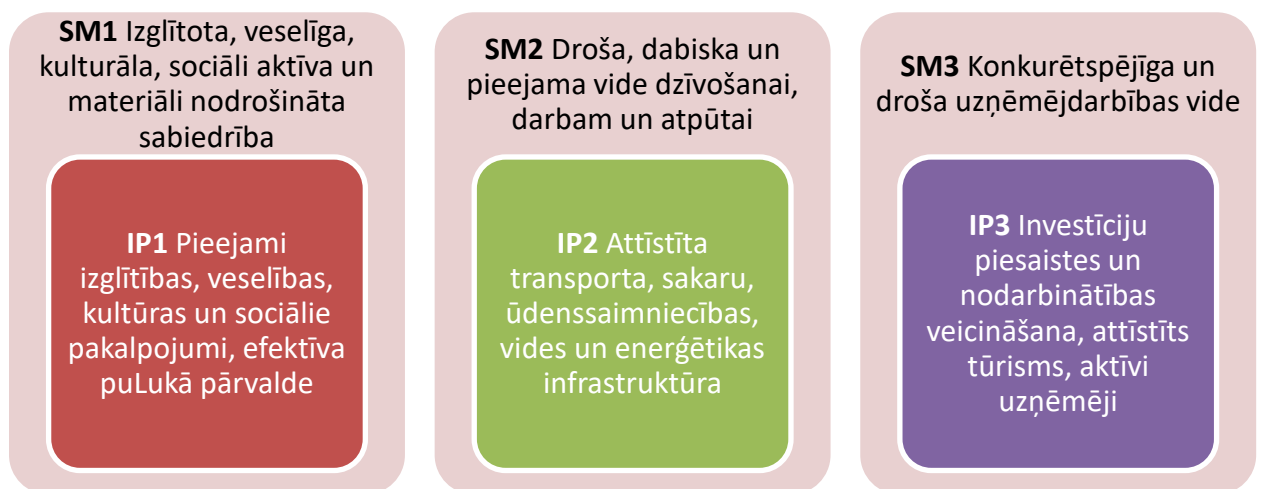
Novads pieejams konkurētspējīgas un drošas uzņēmējdarbības vides attīstībai

Ludzas pilsēta ir galvenais novada un apkārtnes ekonomiskās attīstības centrs, lauku teritorijas - ekonomiski aktīvas, ar labi attīstītu un daudzveidīgu saimniecisko dzīvi.

Sakārtota infrastruktūra, labiekārtota apkārtējā vide un pieejami dabas resursi ir svarīgi priekšnoteikumi iedzīvotāju iesaistīšanās sabiedriskajā dzīvē un ekonomikas attīstībā. Augsti attīstītu uzņēmējdarbības vidi veido konkurētspējīgi uzņēmumi un apņēmīgi uzņēmēji, novadā radītas iespējas nodarboties ar daudzveidīgām ekonomiskām aktivitātēm.

Stratēģiskie mērķi un ilgtermiņa prioritātes

Vēlamās situācijas sasniegšanai, kas vērsta uz teritorijas attīstības vīzijas sasniegšanu, ir definēti *stratēģiskie mērķi (SM)*.

Attēls Nr.1.2. Ludzas novada stratēģiskie mērķi un prioritātes

Stratēģiskie mērķi kalpo par pamatu prioritāšu noteikšanai un turpmāko veicamo darbību identificēšanai. Definējot *ilgtermiņa prioritātes (IP)*, tika ņemta vērā pašvaldības noteiktā specializācija.

2. VIDĒJĀ TERMIŅA STRATĒĢISKIE UZSTĀDĪJUMI

1.1. Vidējā termiņa prioritātes un sasniedzamie rezultāti

Vidējā termiņa stratēģiskie uzstādījumi – vidējā termiņa prioritātes, attīstības virzieni un stratēģiskie mērķi, kas tika noteikti Ludzas novada attīstības programmā 2011.-2017. gadam, konceptuāli tiek saglabāti arī Ludzas novada attīstības programmā 2018.-2024. gadam.

Vidējā termiņa prioritātes (VTP) ir svarīgākie nosacījumi, lai sekmētu ilgtermiņa prioritāšu sasniegšanu. Vidējā termiņa prioritātes tika noteiktas, izvērtējot novada resursus, iespējas un ņemot vērā ilgtermiņa prioritātes, pašreizējās situācijas un SVID analīzi.

2.1.1. tabula

Ludzas novada ilgtermiņa prioritāšu un vidējā termiņa prioritāšu saskaņotība

Ilgtermiņa prioritātes	Vidējā termiņa prioritātes
IP1: Pieejami izglītības, veselības, kultūras un sociālie pakalpojumi, efektīva publiskā pārvalde	VTP1: Sociālās infrastruktūras attīstība un pakalpojumu kvalitāte
IP2: Attīstīta transporta, sakaru, ūdenssaimniecības, vides un enerģētikas infrastruktūra	VTP2: Tehniskās infrastruktūras attīstība un pakalpojumu kvalitāte
IP3: Investīciju piesaistes un nodarbinātības veicināšana, attīstīts tūrisms, aktīvi uzņēmēji	VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana

2.1.2. tabula

Ludzas novada vidējā termiņā sasniedzamie rezultāti

Rādītājs	Bāzes gads	Pašreizējā vērtība bāzes gadā	2024. gadā sasniedzamais rezultāts	Datu avots
VTP1: Sociālās infrastruktūras attīstība un pakalpojumu kvalitāte				
Iedzīvotāju skaits	01.07.2017.	13733	Nesamazinās	PMLP
Trūcīgo personu skaits	01.07.2017.	1 690	Samazinās	Pašvaldības dati
Izglītojamo skaits PII	2017./2018. māc.g.	492	Nesamazinās	Pašvaldības dati
Izglītojamo skaits vispārējās izglītības iestādēs	2017./2018. māc.g.	1294	Nesamazinās	Pašvaldības dati
Profesionālās ievirzes izglītībā iesaistīto skaits	2017./2018. māc.g.	990	Nesamazinās	Pašvaldības dati
Interesu izglītībā iesaistīto skaits	2017./2018. māc.g.	684	Nesamazinās	Pašvaldības dati
Kultūras iestāžu skaits	01.07.2017.	23	Nesamazinās	Pašvaldības dati

2.1.2. tabulas
turpinājums

Ludzas novada vidējā termiņā sasniedzamie rezultāti

Rādītājs	Bāzes gads	Pašreizējā vērtība	2024. gadā sasniedzamais rezultāts	Avots
VTP2: Tehniskās infrastruktūras attīstība un pakalpojumu kvalitāte				
Asfaltēts ceļu segums uz pašvaldību: ceļiem ielām	01.01.2017.	1.24% 57.35%	2% 65%	Pašvaldības dati
Centralizētās ūdensapgādes sistēmas patērētāju skaits	01.01.2017.	9 241	10 150	LVĢMC
Centralizētās kanalizācijas sistēmas patērētāju skaits	01.01.2017.	7 546	8 100	LVĢMC
Radies sadzīves atkritumu daudzums: šķīroto nešķīroto	01.01.2017.	43% 57%	60% 40%	LVĢMC
VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana				
Bezdarba līmenis	31.05.2017	18.1%	Samazinās	NVA
Nodarbināto skaits	01.01.2017.	1912	2 300	CSP
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis vidēji uz vienu iedzīvotāju gadā	2016	332.67 EUR	Pieaug	Pašvaldības dati
Pašvaldības budžeta: ieņēmumi izdevumi	2016	12 633 686 EUR 12 001 974 EUR	Pieaug	Pašvaldības dati
Apkalpoto tūristu skaits	2016	45 000 EUR	55 000 EUR	Pašvaldības dati
Viesu uzturēšanās ilgums naktsmītnēs (diennaktis)	2016	1,5	2	Pašvaldības dati

1.2. Rīcības virzieni un risināmie uzdevumi

Rīcības virzieni (RV) ir konkrētu pasākumu kopums, kas ir izvirzīti vidējā termiņa prioritāšu sasniegšanai. Rīcības virzienu īstenošanai ir noteikti vidējā termiņā risināmie *uzdevumi* (U), kas ir iniciatīvu un rīcību kopums.

Attīstības programmas Rīcības plāns ietver noteiktus pasākumus, aktivitātes, kurus realizējot tiek izpildīti Stratēģiskajā daļā izvirzītie uzdevumi un sasniegti nospraustie novada teritorijas attīstības ilgtermiņa un vidējā termiņa uzstādījumi.

Ludzas novada attīstības programmā 2018. – 2024. gadam iekļautie pasākumi un aktivitātes izstrādātas, ņemot vērā tematisko darba grupu sanāksmes rezultātus, kurās piedalījās pašvaldības nozaru speciālisti un iedzīvotāji, kā arī izvērtējot Ludzas novada attīstības programmas 2011.-2017.gadam izpildes jeb īstenošanas rezultātus.

1.2.1. tabula

Stratēģiskā matrica vidēja termiņa prioritātes nr. 1 (VTP1) īstenošanai

Vidēja termiņa prioritāte (VTP)	Rīcības virzieni (RV)	Uzdevumi (U)
VTP1: Sociālās infrastruktūras attīstība un pakalpojumu kvalitāte	RV1: Daudzveidīgas un kvalitatīvas izglītības pieejamība	U1: Izglītības iestāžu infrastruktūras modernizācija un attīstība
		U2: Izglītības iestāžu tīkla optimizācija
		U3: Izglītības iestāžu speciālistu tālākizglītības nodrošināšana un kvalifikācijas celšana
		U4: Sporta infrastruktūras izbūve un modernizācija
		U5: Jaunatnes politikas plānošana un iniciatīvu atbalstīšana
		U6: Neformālās un mūžizglītības attīstība
		U7: Atbalsta personāla pieejamības nodrošināšana visās novada izglītības iestādēs
		U8: Izglītības iespēju nodrošināšana cilvēkiem ar īpašām vajadzībām
		U9: Pašvaldības stipendiju piešķiršana vidusskolēniem par augstiem sasniegumiem mācībās
	RV2: Kvalitatīvu veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu pieejamība	U1: Veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu kvalitātes uzlabošana un attīstība
		U2: Jaunu sociālo pakalpojumu izveidošana atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām
		U3: Sociālās infrastruktūras izveide un attīstība
		U4: Veselības aprūpes pakalpojumu attīstība
		U5: Sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūras attīstīšana un uzlabošana
		U6: Jaunu speciālistu piesaiste veselības aprūpes kvalitatīvai un daudzveidīgai nodrošināšanai
		U7: Sociālā darba speciālistu kapacitātes celšana
		U8: Dalība veselīgo pašvaldību tīklā un pašvaldības iesaiste

		iedzīvotāju veselības sekmēšanā
		U9: Vides pieejamības un drošības cilvēkiem ar īpašām vajadzībām veicināšana
RV3: Kvalitatīvu kultūras, atpūtas un sporta pakalpojumu pieejamība		U1: Kultūras iestāžu infrastruktūras attīstība, materiāli tehniskās bāzes uzlabošana
		U2: Mūsdienīga kultūras menedžmenta attīstīšana
		U3: Novada bibliotēku darbības efektivitātes uzlabošana un materiāli tehniskās bāzes atjaunošana
		U4: Nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana
		U5: Amatiermākslas attīstības atbalstīšana
		U6: Kultūras, atpūtas un sporta norišu piedāvājuma uzlabošana un attīstība
		U7: Kultūrvēsturisko objektu saglabāšana un attīstīšana
		U8: Kultūras darbinieku kapacitātes celšana
RV4: Efektīva publiskā pārvalde		U1: Pašvaldības iestāžu darbinieku kapacitātes celšana
		U2: Pašvaldības pakalpojumu kvalitātes un pieejamības pilnveidošana
		U3: E-pakalpojumu pilnveidošana
		U4: Pašvaldības, valsts institūciju, NVO un privāto partnerību sadarbības veicināšana
		U5: Iedzīvotāju iniciatīvu atbalsts

2.2.2.tabula

Stratēģiskā matrica vidēja termiņa prioritātes nr.2 (VTP2) īstenošanai

Vidēja termiņa prioritāte (VTP)	Rīcības virzieni (RV)	Uzdevumi (U)
VTP2: Tehniskās infrastruktūras attīstība un pakalpojumu kvalitāte	RV1: Transporta infrastruktūras attīstība	U1: Ielu un ceļu infrastruktūras tehniskā stāvokļa uzlabošana un attīstība
		U2: Valsts autoceļu atjaunošanas veicināšana
		U3: Inženierkomunikāciju sistēmas uzlabošana un pārbūve
		U4: Elektrotransporta uzlādes stacijas izveidošana
		U5: Kemperu stāvvietu un aprīkojumu izveide
		U6: Sabiedrisko pasažieru pārvadājumu pieejamības nodrošināšana un infrastruktūras attīstība
		U7: Satiksmes organizācijas un drošības uzlabošana
	RV2: Vides un enerģētikas infrastruktūras attīstība	U1: Ūdenssaimniecības sistēmas sakārtošana un attīstība Ludzas pilsētā
		U2: Ūdenssaimniecības sistēmas sakārtošana un attīstība Ludzas novada lauku teritorijā
		U3: Maģistrālās siltumapgādes sistēmas sakārtošana/pilnveidošana
		U4: Energoefektivitātes un siltināšanas pasākumi publiskajās ēkās un daudzdzīvokļu mājās
		U5: Šķirotu atkritumu punktu tīkla izveide un attīstība
		U6: Pašvaldības līdzfinansējuma nodrošināšana pieslēgumu izveidei pie centralizētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem
		U7: Pašvaldības koplietošanas meliorācijas sistēmas sakārtošana novada teritorijā
		U8: Publiskās ārtelpas infrastruktūras (parku, skvēru, peldvietu, atpūtas vietu) attīstība un sakārtošana
		U9: Ludzas novada ūdenstilpņu sakārtošanas un apsaimniekošanas

		veicināšana
		U10: Ielu apgaismojuma pārbūve/modernizācija
	RV4: Sabiedriskā kārtība un drošība	U1: Pašvaldības policijas izveide
		U2: Sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšana
		U3: Dabas resursu izmantošanas noteikumu kontrole

2.2.3.tabula

Stratēģiskā matrica vidēja termiņa prioritātes nr. 3 (VTP3) īstenošanai

Vidēja termiņa prioritāte (VTP)	Rīcības virzieni (RV)	Uzdevumi (U)	
VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana	RV1: Uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošana	U1: Uzņēmējdarbības un pakalpojumu pieejamības attīstībai nepieciešamās infrastruktūras uzlabošana un izveide	
		U2: Degradēto teritoriju revitalizācija	
		U3: Atbalsta sniegšana novada uzņēmējiem (nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu piešķiršana, dalība izstādēs, forumos u.c.)	
		U4: Pašvaldības līdzdalība investīciju piesaistei uzņēmējdarbības vides uzlabošanai	
		U5: Informatīvu semināru organizēšana uzņēmējiem	
		U6: Jauniešu nodarbinātības veicināšana	
		U7: Sociālās uzņēmējdarbības attīstība	
		U8: Līdzdalības pasākumi jauniešu nodarbinātībai un ilgstošo bezdarbnieku atgriešanai darba tirgū	
		RV2: Tūrisma attīstība	U1: Dalība starptautiskās tūrisma izstādēs
			U2: Ludzas TIC materiāli tehniskās bāzes pilnveidošana
	U3: Norāžu sistēmas pilnveidošana Ludzas novadā		
	U4: Sadarbības projekti ar lokāla, reģionāla, nacionāla un starptautiska mēroga tūrisma speciālistiem, uzņēmējiem un organizācijām		
	U5: Novada dabas, kultūras un infrastruktūras objektu pilnveidošana un jaunu izveidošana		
	U6: Tūrisma jomu attīstīšana (ūdens, kultūras, agrotūrisms, labsajūtas, darījumu, pasākumu, veselības u.c.)		
	U7: Jaunu tūrisma produktu izveide un attīstība		
	U8: Mārketinga attīstība tūrisma jomā		
	U9: Ludzas pilsētas vēsturiskā centra sakārtošana		
	U10: Kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšana un saglabāšana		
	RV3: Cilvēkresursu nodarbinātība, konkurētspēja un attīstība	U1: Sekmēt kvalificētu speciālistu piesaisti izglītības, veselības aprūpes, sociālo pakalpojumu, kultūras un sporta jomās	
		U2: Iedzīvotāju nodarbinātības veicināšana	
		U3: Iedzīvotāju profesionālās izaugsmes paaugstināšana	
		U4: Pašvaldības stipendijas piešķiršana jaunu speciālistu piesaistei	

3. Attīstības programmas saskaņotība un pēctecība

Ludzas novada attīstības programma 2018.-2024. gadam tiek izstrādāta saskaņā ar nacionālajiem, reģionālajiem un pašvaldības attīstības plānošanas dokumentiem: Nacionālo attīstības plānu 2014.-2020. gadam, Latgales attīstības stratēģiju 2030, Latgales attīstības programmu 2010.-2017.gadam, Latgales plānošanas reģiona sociālo pakalpojumu attīstības programmu 2010. – 2017. gadam, Ludzas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2030. gadam un Ludzas novada pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem.

Atbilstība vidēja termiņa nacionālā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem

Nacionālais attīstības plāns 2014.–2020. gadam (NAP 2020) ir valsts galvenais nacionāla līmeņa vidēja termiņa plānošanas dokuments, kurā noteikts valsts vidējā termiņa redzējums, prioritātes un būtiskākie to rīcību virzieni (RV) (skat. 2.3.1.tabulu). Tā vadmotīvs ir Ekonomikas izrāviens – katra Latvijas iedzīvotāja un valsts labklājības pieaugumam!. Lai sasniegtu vadmotīvu, tiek noteiktas trīs prioritātes – “Tautas saimniecības izaugsme”, “Cilvēka drošumspēja” un “Izaugsmi atbalstošas teritorijas”.

Katrai prioritātei tiek noteikti rīcības virzieni, to mērķi un rādītāji, lai noteiktu mērķu izpildīšanas pakāpi un novērtētu, cik atbilstoši un efektīvi ir risinātas identificētās problēmas un novērsti šķēršļi.

Tabula 3.1.

Ludzas novada attīstības programmas 2018.-2024.gadam saskaņotība ar NAP 2020

Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020.gadam	Ludzas novada attīstības programma 2018.-2024.gadam
<i>PRIORITĀTE „Tautas saimniecības izaugsme”</i>	
RV „Augstražīga un eksportspējīga ražošana un starptautiski konkurētspējīgi pakalpojumi”	VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana RV1: Uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošana
RV „Izcila uzņēmējdarbības vide”	VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana RV1: Uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošana
RV „Attīstīta pētniecība, inovācija un augstākā izglītība”	VTP1: Sociālās infrastruktūras attīstība un pakalpojumu kvalitāte RV1: Daudzveidīgas un kvalitatīvas izglītības pieejamība
RV „Energoefektivitāte un enerģijas ražošana”	VTP2: Tehniskās infrastruktūras attīstība un pakalpojumu kvalitāte RV2: Vides un enerģētikas infrastruktūras attīstība
<i>PRIORITĀTE „Cilvēka drošumspēja”</i>	
RV „Cienīgs darbs”	VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana RV3: Cilvēkresursu nodarbinātība, konkurētspēja un attīstība
RV „Kompetenču attīstība”	VTP1: Sociālās infrastruktūras attīstība un pakalpojumu kvalitāte RV1: Daudzveidīgas un kvalitatīvas izglītības pieejamība
RV „Vesels un darbaspējīgs cilvēks”	VTP1: Sociālās infrastruktūras attīstība un

	<p>pakalpojumu kvalitāte RV2: Kvalitatīvu veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu pieejamība</p>
RV „Cilvēku sadarbība, kultūra un pilsoniskā līdzdalība kā piederības”	<p>VTP1: Sociālās infrastruktūras attīstība un pakalpojumu kvalitāte RV3: Kvalitatīvu kultūras, atpūtas un sporta pakalpojumu pieejamība</p>
<i>PRIORITĀTE „Izaugsmi atbalstošas teritorijas”</i>	
RV „Ekonomiskās aktivitātes veicināšana reģionos – teritoriju potenciāla izmantošana”	<p>VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana RV1: Uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošana</p>
RV „Pakalpojumu pieejamība līdzvērtīgāku darba iespēju un dzīves apstākļu radīšanai”	<p>VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana RV1: Uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošana</p>
RV „Dabas un kultūras kapitāla ilgtspējīga apsaimniekošana”	<p>VTP2: Tehniskās infrastruktūras attīstība un pakalpojumu kvalitāte RV2: Vides un enerģētikas infrastruktūras attīstība VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana RV2: Tūrisma attīstība</p>

Atbilstība vidēja termiņa reģionālā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem

Latgales stratēģija 2030 ir Latgales plānošanas reģiona ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments, kas nosaka Latgales reģiona ilgtermiņa attīstības mērķus un prioritātes, vienlaikus iekļaujoties arī Latvijas un Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības politiskajās nostādnēs.

Stratēģijā izvirzīts ilgtermiņa mērķis līdz 2030.gadam, saskaņā ar Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2030 - panākt straujāku reģiona ekonomisko attīstību, lai celtu cilvēku ienākumus, saglabātu un vairotu Latgales bagātīgo potenciālu un padarītu Latgali par pievilcīgu dzīves vidi arī nākamajām paaudzēm.

Latgales vīzija 2030.gadam ir „Gudrā Latgale”. Tā veidota, vērtējot līdzšinējās tendences, ģeopolitisko situāciju Austrumu pierobežas reģionā, pārtikas, energo un dabas resursu izmantošanas tendences, sabiedrības attīstības, biznesa, urbanizācijas, izglītības u.c. tendences Latvijā, Eiropā un plašākā kontekstā, kā arī izvērtējot nākotnes prognozes, Latgales reģiona stiprās un vājās puses, iespējas, draudus, iekļaujot reģiona vērtības un definējot reģiona nākotnes vēlamu situāciju, kas ir maksimāli reāla, tātad sasniedzama.

Latgales plānošanas reģiona vidēja termiņa attīstības redzējums ietverts **Latgales programmā 2010.–2017. gadam.**

Latgales programmas sastāvs – darbības programmas:

- 1) “Attīstības centru tīkls” – apakšprogramma - Ludzas pilsēta;
- 2) “Latgale ID” – uzņēmējdarbības atbalstam;
- 3) “Fonds” – finanšu instrumentu programma;
- 4) “Zaļā enerģija” – atbalsts energoresursu taupošām un inovatīvām tehnoloģijām;
- 5) “Savienojumi” – transporta un sakaru infrastruktūra;
- 6) “Ezeri” – dabas ilgtspējīga izmantošana, komercializēšana un aizsardzība;
- 7) “Sociāli atbildīgā Latgale” – sociālā programma;
- 8) “Skola +” - lauku pakalpojumi un sociālie tīkli;
- 9) “Novadu programma” – programma novadu centru un lauku atbalstam;

10) “Latgales reģiona pievilcība” – Latgales veicināšanas (mārketinga) programma.

3.2.tabula

**Ludzas novada attīstības programmas 2018.-2024. gadam saskaņotība ar
Latgales programmu 2011. – 2017. gadam**

Latgales programma 2011. – 2017.gadam	Ludzas novada attīstības programma 2018. – 2024.gadam	
Darbības programma	Prioritāte	Rīcības virziens
Darbības programma „Latgale ID” (programma uzņēmējdarbības atbalstam)	VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana	RV1: Uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošana
		RV3: Cilvēkresursu nodarbinātība, konkurētspēja un attīstība
Darbības programma „Fonds” (finanšu instrumentu programma)	VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana	RV1: Uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošana
Darbības programma „Attīstības centru tīkls” (policentriskas attīstības programma)	VTP1: Sociālās infrastruktūras attīstība un pakalpojumu kvalitāte	RV1: Daudzveidīgas un kvalitatīvas izglītības pieejamība
		RV2: Kvalitatīvu veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu pieejamība
		RV4: Efektīva publiskā pārvalde
	VTP2: Tehniskās infrastruktūras attīstība un pakalpojumu kvalitāte	RV1: Transporta infrastruktūras attīstība
		RV2: Vides un enerģētikas infrastruktūras attīstība
	VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana	RV1: Uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošana
RV2: Tūrisma attīstība		
Darbības programma „Savienojumi” (Transporta un sakaru programma)	VTP2: Tehniskās infrastruktūras attīstība un pakalpojumu kvalitāte	RV3: Cilvēkresursu nodarbinātība, konkurētspēja un attīstība
		RV1: Transporta infrastruktūras attīstība
Darbības programma „Novadu programma”	VTP2: Tehniskās infrastruktūras attīstība un pakalpojumu kvalitāte	RV2: Vides un enerģētikas infrastruktūras attīstība
		RV3: Dzīvojamā fonda attīstība un pieejamības nodrošināšana

Atbilstība vidēja termiņa pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem

Ludzas novada attīstības programmas 2018.–2024.gadam izstrādē ievērota pēctecība, izmantoti līdz šim izstrādātie un politikas veidošanas procesā apstiprinātie Ludzas novada pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumenti:

- Ludzas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam (noteikti novada teritorijas attīstības ilgtermiņa stratēģiskie uzstādījumi);

- Ludzas novada teritorijas plānojums 2012.–2024.gadam (noteikta un attēlota novada telpiskā struktūra);
- Ludzas novada attīstības programma 2011.–2017.gadam (noteikti novada teritorijas attīstības vidēja termiņa uzstādījumi).

Attēls Nr. 3.1. Ludzas novada pašvaldības attīstības dokumentu hierarhija

Izstrādājot Ludzas novada attīstības programmu 2018.–2024.gadam, izvērtēti arī kaimiņu novadu pašvaldību vidējā termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumenti. Ludzas novada kaimiņi ir Ciblas, Zilupes, Dagdas, Rēzeknes novadi.